XIX-ik évfolyam. 32-ik szám. Köszeg, 1899. augusztus 6-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint

Mivel kereskedjünk?

Különösnek tünik föl ez a kérdés oly időben, mikor általános az a meggyőződés, hogy kereskedelmünk rohamosan fejlődik. De hiszen fejlődésről csak ott lehet szó, a hol a forgalom emelkedik, — ez pedig feltételezi a kereskedelem tárgyát képező czikkeknek nagy mennyiségét.

A pártatlan szemlélő bizony a statisztika számaival nincs megelégedve. Vegyük csak figyelembe az általános drágaságot, ami amellett bizonyít, hogy sok a vevő, kevés az áru, — nagy a kereslet, csekély a kinálat. — Ha időközönkint mesterséges módon, tőzsdei műveletekkel sikerül is a közgazdaság hátrányára ellenkező árhullámzást teremteni, — azért kereskedelmünk fejlődése nem szolid, nem természetes, mert nincs mivel kereskednünk.

A föld nyers terményei, melyekkel annyira megáldott bennünket a természet ura, — egyrészt állami egyedáruság tárgyai, másrészt ugyan tárgyai a közforgalomnak is, de ez a forgalom meg sem közelíti azt a forgalmat, melyet más államok elérnek — fejlett iparukkal.

Fejlett ipar kell a kereskedelemhez! Kereskedelem ipar nélkül nem fejlődhetik. Egyideig lehet ugyan a kereskedelmi forgalmat mesterséges uton fölfujni, de ez erőltetett dolog, amely végre is visszaesést von maga utáu.

Arra a kérdésre, hogy mivel kereskedjünk, az a felelet, hogy: fejleszszük iparunkat, és lesz mivel kereskednünk.

Az a nemzet, amely őstermelő, addig kereskedővé nem válhatik, míg iparüzővé nem lett. Ha körülnézünk hazánkban, láthatjuk, hogy ami iparunk van, az legnagyobb részben idegenek, bevándorlottak kezében áll, honi iparosaink pedig elszegényedtek és tönkre mennek. Utóvégre az nem volna hátrányos, ha iparunkat idegenek is fejlesztenék; csakhogy az idegen vállalkozók nem a honi ipar fejlesztésére törekszenek, hanem idegen iparágakat honosítanak meg, amelyeknek üzésére mi magyarok elég munkaerővel nem bírunk.

Az ipar első stádiumában háziipar, a háziiparból természetszerüen fejlődik ki a honi ipar; s ha azután a honi ipar fejlődése tetőpontján áll; ha már sok tanult és ügyes honi iparosunk van: akkor lehet csak idegen iparágakkal megpróbálkoznunk és sikeresen versenyeznünk.

Hogy tehát legyen mivel kereskednünk, szükséges első sorban honi iparunkat fejleszteni, még pedig nem szórványosan és terv nélkül, hanem rendszeresen.

Ez nem volna lehetetlen, ha akadna elég magyar vállalkozó, aki pénzét honi iparvállalatokba fektetné.

Sajnos azonban, hogy a magyar tőke az ipartól idegenkedik, ipari célokra kevesen kockáztatnak, mindenki csak a biztosra ad. Mily nevetséges okoskodás! Vegyük csak például egy vasutvonal kiépítését. Mennyi számítás, kifogás, akadékoskodás! Van-e a vonal mentén ipar, kereskedelem?! van-e forgalom?! aztán: kifizeti-e majd magát?! stb. stb. — Igy gondolkoznak. — Pedig bátran építhetnek vasutat lakatlan vadonba, hol semmi forgalom nincs, pár év mulva a vasut mentén nyaralók, fűrésztelepek, gyárak épülnek és a vasut költségei megtérülnek.

Igy vagyunk az iparral is!

A pénz az általános mozgató erő. Pénz nélkül minden szunnyad. Pénz kell a honi iparnak; akkor fejlődhetik csak, ha életre keltjük.

Pártoljuk a honi ipart, de nem ugy, hogy saját kárunkra drágán vásároljunk honi gyártmányt, mikor ugyanazt a külföld olcsóbban adja, hanem pártolják a tőkepénzesek! Ne sajnálják a kockázatot; fektessék tőkéiket hosszu iparvállalatokba; produkáljanak jót s adják ép oly áron, mint a külföld: akkor aztán azzal fejlesztik a magyar ipart; természetes és szolid talapzatot szereznek kereskedelmi fejlődésünknek, ugy, hogy tárgytalanná válik az a kérdés: „mivel kereskedjünk?"

Dr. Sissovics Miklós.

A gabona-elővételek.

A fővárosi napisajtó igen behatóan foglalkozik ezzel a témával, sőt nem régiben egy röpirat is jelent meg fenti czím alatt. Erről a közgazdasági érdekeinket érintő fontos kérdésről mindannyian egymástól eltérően nyilatkoznak. De nemcsak a magánvélemények, hanem a megejtett bírói döntések is ugy az alsóbb, mint a felsőbb fórumokban különböző felfogás szerint minősitik az azokból kifolyólag keletkezett peres eljárásokat.

Sokan a gabona-elővételi ügyletet akként magyarázzák, hogy a szinlelt vagy valódi vétel által leplezett uzsora és erre a felfedezésre csak akkor bukkantak, a

TÁRCZA.

A befejezés.

Irta: Hervay Frigyes.

. . . És a szegény, megcsalatott férj ott állt halotthalványan csendes boldogsága szétdúlt oltára előtt és körülötte egyszerre elsötétült minden. Szemközt vele a csábító dacos, kihivó tekintettel nézett rá és elszántan várta a történendőket. Ahogy a régi keresztények várták a római cirkusz fenevadait, melyeket szétmarcangolásukra szabaditott rájok a pogány tyraunus. Ilyen regényes helyzetben látván magát, nem is akart, meg nem is készült védekezni; ha ez a megcsalt, kijátszott férj most rá akarna rohanni, hogy megfojtsa őt, hát itt állt, fojtsa meg.

A szobában vérfagyasztó csend van. De lenne inkább lárma, mondanák a nyomorultak, hogy nem igaz, semmi sem igaz, nem esett folt az asszonyi becsületen. Tiltakoznának hangos szóval a látszat ellen, a mely ellenük volt, tagadják el a szörnyű bűnt és ha elkövették, esküdjenek meg rá, hogy ártatlanok ők és vétek nélkül valók.

De e helyett vérfagyasztó csend van. Az asszony sápadt kétségbeeséssel kuporog valahol a diván sarkában, az a másik pedig, annak sincs mentegető szava. A hitszegő asszony ura, hogy rommá látta omlani képzelt boldogságát, a rombolás felfedezésének első iszonyatos percében ökölbe érzi szorulni a kezét. A szeme különös lánggal lobog. Talán az őrült lángja már az.

Imádta ezt az asszonyt és buta dolog, hogy elvesztette, most még őrültebben szereti. Lesujtson-e hát boszuló karja a hitvány asszonyra, a kit . . . nos, a kit még gyalázatában is imád? . . .

*

Barkos Bélát, a ki egész lelkével elmerült a témájába, az éjjeli szerkesztő türelmetlen szava rezzentette tel irásából.

— Hát mi lesz, Béla? Kész leszel-e már egyszer azzal a tárcával? Szeretném leadni. A szedők már félóra óta várnak kéziratra.

Barkos rágyujtott egy cigarettára és megnézte óráját.

— Csak türelem! Tiz perc mulva meg lesz.

A szerkesztőség fölöttébb bőbeszédű és gonoszNyelvű tagja, a ki sebtiben átfutotta időközben a Barkos asztalán heverő, sürün telerott kutyanyelveket, évődni kezdett vele:

— Remélem doktorkám, elégtételt szolgáltatsz majd a megsértett férji becsületnek és megölöd a csalárd asszonyságot.

Barkos mosolyogva telelt:

— Nagyon sajnálom, hogy egy gondolaton kell lennem veled, de ez egyszer már csak igy fog történni. Hát ha valami nagyon érdekel . . .

— Isten ments! Olyan nagyon nem.

— Mégis, hogy igazad legyen, a csalárd asszonyság — igenis — meg fog halni.

— Ezt vártam tőled, barátom. Ime, igy érvényesül az orvos az irodalomban. Még itt is csak ölni tud!

A szerkesztőség csendes derültséggel honorálja a gonosz megjegyzést, a mely azonban Barkost csöppet sem hozza ki flegmájából.

— Tiz percet engedélyeztem magamnak a tárca befejezésére. Ennyi idő alatt nem érek rá elmésebb befejezésen törni a fejem. Most pedig eredj a pokolba, hadd irom már meg azt a befejezést.

És kezébe veszi a tollat, hogy halálra szánva az asszonyt, a megsértett jogrendet helyreállitsa.

Ebben a pillanatban hosszu, türelmetlen csilingeléssel megszólal a telefon. Barkos lusta, vontatott orrhangon beleszól a beszélőbe.

— Halló! Ki beszél?

Lihegve, remegve felel egy női hang:

— Doktor ur? Maga? . . Jöjjön, az Isten szerelmére kérem, jöjjön hamar. Borzasztó szerencsétlenség történt. Csak üljön kocsiba és jöjjön, a milyen gyorsan tud.

— Ez Marosiné hangja, — konstatálta magában Barkos. — Vajjon mi történhetett náluk?

Gyorsan magára vette a kabátját és csendesen odaszólt az éjjeli szerkesztőnek:

— Halaszthatatlanul el kell távoznom egy félórára. Bocsáss meg, visszajövök rögtön, a hogy végeztem és befejezem a tárcát. Valami nagy beteghez hivnak, gondolom.

A szerkesztő beleegyezőleg bólintott és Barkos sietve távozott. A sarkon kocsiba ült, hogy jókor érkezhessen még esetleg.

A kocsiban aztán ráért azon tünődni, hogy miért hivja az asszony oly sürgősen? Csak nem tudta meg tán a szegény Marosi, hogy a felesége megcsalja őt egy szinészszel? S ha ugy volna! Átkozott dolog, csak nem játszódik le most előtte az a tárcákon megirt tragédia, a min az imént dolgozott.

— Az ördögbe is — mondta magában Barkos — ha olyan cinikus ember volnék, a milyennek a barátaim tartanak, most örülnöm kellene, ha ugy van a dolog, hogy épen kapóra kapom tárcámhoz a befejezést.

— Es — füzte továbbra gondolatait Barkos —

mikor az 1897-iki rossz termés a gabona árát hihetetlen magasra emelte. Kivált a délvidéken nem 1897 óta, hanem már évek hosszu során szokásos volt és szokásos ma is, hogy a pénzszükségben levő kisbirtokosok, de nem ritkán a nagybirtokosok is, hogy előnyösebb árakat érjenek el, februártól aratásig előre eladják lábon álló termésüket, nevezetesen a buzát és a kukoriczát, illetőleg annak egy részét. Ez alkalommal előre felveszik a kereskedőtől kialkudott vételárt s az ügyletről szerződést állitanak ki, melyben az eladó a megvett termésnek a kikötött határidőben s a kialkudott árban való szállitásra kötelezi magát. Amig tehát a buza ára a termékek tulkinálása folytán az emlitett határidőig csökkent, addig mindig a legnagyobb rendben folyt a dolog. A gazda szállitott, a kereskedő pedig átvett.

De mikor a rossz termés beállt és a kereskedő sürgette a szállitást, vagy a vételárnak megfelelő öszszeget, rossz tanácsadók felbujtatták a gazdákat, hogy a kereskedő uzsoráskodik az elővételnél, kifosztja a gazdákat, kik lábon adják el buzájukat és kik a természeti események következtében szállitani nem tudván, megtériteni kötelesek a különbözetet, mely az üzlet megkötése napján és a szállitáti határnapon jegyzett árak között fennáll. Ám ha megforditva lett volna, ha a buza ára a vétel létrejötte után csökkent volna, arra bizonyára azt mondták volna, hogy a kereskedő a buzát átvenni tartozik ez az ő üzérkedési rizikója, ma veszit, holnap nyer. De most, hogy látszólag nyert, nem látják be az igazságos szólamot, hanem a polgári- és bünvádi perek özönével árasztják el a kereskedőt. Elnevezték a gabona-elővételt kölcsönhitelnek és szinlelt ügyletnek, amelynél uzsora-előnyökben részesült a vevő.

Mi ezt nagy tévedésnek tartjuk azok részéről, akiknél ez a gondolat megfogamzott és tekintettel a dolog komolyságára, szükségesnek tartjuk az uzsoratörvény idevágó definiciójával is foglalkozni.

Az uzsoratörvény a bünkriterium meghatározásául két főalapot állit fel:

a) uzsora csak kölcsön, hitel vagy szinlelt ügyletnél keletkezhet;

b) uzsora-ügylet oly ügylet, amelynek már a keletkezésénél az uzsora-előny fennforgott.

Ebből, akármily előitélettel olvassuk, nem lehet bünténytt kimagyarázni, avagy bünténynyé fajul-e a kereskedőnek március havában kötött ügylete a májusi esőzés által?

Mindez természetesen nem állana be, ha a kisgazda előnyös visszafizetési teltételekkel olcsó hitelre tehetne szert, hogy ne legyen kénytelen termését előre eladni. E kérdéssel jelen czikkünk szük keretében nem is foglalkozhatunk bővebben, csak azt az egy körülményt kivánjuk az előre eladó gazdák figyelmébe ajánlani, hogy ha már lekötik termésüket és fel is vesznek rá kölcsönt, ne határozzák meg az árt a szállitás napjáig, és kössék ki a budapesti jegyzés paritását, a fuvarbér és rendes költség, s a tisztességes kereskedői haszon levonásával. Ily esetben a természet okozta krizis egyik félnek sem okozna megrázkódtatást, viszont ha a termés jól sikerül, a gazda sem fogja kárát vallani, ha nagyobb mennyiségben termett gabonáját a rendes piaczi áron értékesitheti.

Ujhelyi Manó.

HIREK.

— **Személyi hirek.** Dr. *Károlyi* Antal, kir. tanácsos, vármegyénk alispánja mult hétfőn hivatalos járatban Kőszegen volt. — *Horváth* Géza honvédszázados, honvédzászlóaljunk parancsnoka a Dreiszker-féle viz gyógyintézetben a kúrát használja — Dr. *Bölcsey* József a honvédzászlóaljunkhoz áthelyezett ezredorvos julius 31-én vonult be a zászlóaljhoz, amelylyel mult pénteken érkezett meg uj állomáshelyére. — Dr. *Gerhauser* József szegedi kir. törvényszéki biró családjával öt heti tartózkodásra szülővárosába, Kőszegre érkezett.

— **Tisztujitó közgyülés.** Az augusztus 1-re összehivott és a megye alispánjának elnöklete alatt tartott tisztujitó közgyülés meddő maradt. A közgyülést megelőzőleg ugyancsak az alispán előülése mellett a kijelölő választmány ülésezett s a folyamodók kérvényeit tárgyalás alá vevén, úgy találta, hogy a városi állatorvosi állásra pályázók nem birnak a törvénynek megfelelő képesitéssel s azért azok egyike sem választható meg. Ezt a javaslatot terjesztette azután az alispán a közgyülés elé, mely a kijelölő választmánynyal egyetértve, a választást ezuttal nem ejtette meg.

— **A 19-esek távozása.** Tegnap hajnali fél öt órakor élénk dobpergés és trombita harsogás között hagyta el a kaszárnyát a 19-ik gyalogezred zászlóalja, hogy végképen elhagyja városunkat. A hajnali trombitaszóra itt-ott megnyiltak az ablakok, hogy a kettős rendekben vigan masirozó katonáktól bucsut vegyenek az ismerősök. A zászlóalj a pályaháznál vonatra szállott s Győrbe utazott az ezred székhelyére

— **A honvédség köréből.** Honvédzászlóaljunk, mely a mult hó 6-ika óta Veszprémben ezredgyakorlaton időzött, mult pénteken a legjobb kondicióban tért vissza állomáshelyére, Kőszegre. — E hó 13-án városunkba bevonul vagy 400 honvédtartalékos A zászlóalj e hó vége felé a Pápán tartandó őszi hadgyakorlatokra megy.

— **Gyárépitési föltételek.** *Herold* József brünni gyapotáru-gyáros, kiról a mult alkalommal megemlitettük, hogy Kőszegen gyárat óhajtana emelni, a városi tanácsnak a támogatást kilátásba helyező iratára válaszolva sem többet sem kevesebbet nem kiván a gyár berendezésére, mint 1. ingyenes épitőhelyet; 2. 25 évi adómentességet; 3. szállitási kedvezményt; 4. a gyári cikkeknek a közös- és honvédsereg, valamint a vasuti, országos, jótevő intézetek szükségleteinél való tekintetbe vételét. 5. 30,000 frtnyi vissza nem téritendő szubvenciót; és végre 6. 50,000 frtnyi kamatmentes kölcsönt, mely 15 év alatt volna visszafizetendő. — Talán olcsóbban is adja Herold uram.

— **Jutalék.** A pénzügyminiszter Kőszeg városának a fogyasztási adó jövedelem-többletéből 1901-ig, tehát három évre évi 2402 frtot utalt ki.

— **Választók összeirása.** A községi választók összeirására kiküldött bizottság *Martinkovits* Mátyás elnöklete alatt e hó 4- és 5-én összeállitotta a községi választók névlajstromát, mely majd egy közzéteendő időponttól fogva öt napon át a városházán közszemlére lesz kitéve s mely ellen más öt nap alatt megtehetők a netaláni észrevételek.

— **Bucsu a belvárosban.** A csendes, néptelen belvárosban mult vasárnap bucsu volt. Szent Jakabnak, a régi plébánia-, most bencés-templom védőszentjének ünnepét ülték a hivek. A főisteni tisztelet azért nem a Jézus Szive-templomában, hanem Jakab egyházában volt s ezt a plébániabeli lelkészek végezték.

— **Csoport-kirándulás.** A Szombathelyi Nemzeti Szövetség tagjai e hó 27-én kirándulnak a kőszegi hegyekbe. A kirándulás előlegesen megállapitott programmja az, hogy a tagok a reggeli fél 8 órai vonaton érkeznek Kőszegre, innen 8 órakor a Szabóhegyre mennek, hol reggelizhetnek; azután az Ó-házon át a Hétforráshoz visz útjuk, hol villásreggelit rendelhetnek és pár órát időznek. Délután 2 óra tájban lemennek Rőtre ebédre s innen 5 óra tájban be Kőszegre, honnan a város megtekintése és vacsora után az utolsó vonattal visszatérnek Szombathelyre.

— **Hymen.** *Zulaczky* Béla cs. és kir. főhadnagy, katonai alrealiskolai tanár tegnap a helybeli plébánia templomban oltárhoz vezette *Sziklai* Paula urhölgyet, néhai Sziklai János nyug. honvédszázados és Bierbauer Emilia leányát. Az esketést a mennyasszony nagybátyja *Bierbauer* Vilmos, a szent-Benedek rendi főapátsági javak gazdasági tanácsosa, kerületi jószágkormányzó végezte, gyönyörü beszéddel üdvözölve a fiatal párt.

— **Eljegyzés.** *Pokorny* József felső-pulyai szolgabiró eljegyezte *Czebán* Jolán kisasszonyt Sopronból.

— **Uj honpolgár.** A belügyminiszter *Müller* Ede szombathelyi épitészt, kinek vezetése alatt annak idején a kőszegi uj plébánia-templom épült, a magyar állam kötelékébe fölvette. Az uj honpolgár legközelebb teszi le az előirt esküt.

— **Tényleges állományban.** *Wosinski* István dr. cs. és kir. ezredorvos, Balt-gyógyfürdő tulajdonosa, ki tovább egy évnél szabadságolva volt, ismét az ezred tényleges állományába helyeztetett vissza.

— **Megyegyülés.** Vasvármegye köztörvényhatósági bizottsága holnap, hétfőn évnegyedes közgyülését tartja. A közgyülés tárgysorozatának főbb pontjai: néhai Radó Kálmán emlékezetének megörökitése, a IV. és V. aljegyzői állások betöltése és Szombathely városának előterjesztése a vasvármegyei kultur-egyesület megalakitása tárgyában.

— **Szabadságünnep Rohoncon.** A félszázad előtt lefolyt szabadságharc idejében Rohonc lakossága március 15-ének megörökitésére emlékoszlopot állittatott, melyet azonban az 50-es évek elején felsőbb parancsra el kellett távolitani. Ezt az emlékoszlopot most a rohonci lelkes hazafiak helyreállitották s ma, aug. 6-án d. u. fél 4 órakor Petőfi ünneplésével kapcsolatosan leleplezik. A kettős ünnep programmja ez: 1. Hymnus, énekli a rohonci daloskör. 2. Megnyitó-beszéd, mondja *Bartók* Károly nagyközségi jegyző. 3. *Wenczel* János öreg polgár ugyanazt a beszédet mondja el, melyet 1848-ban a szobor leleplezése alkalmával mondott. 4. Ünnepi beszéd, mondja *Geszner* Imre. 5. *Tonner* Samu községi biró átveszi a szobrot. 6. Alkalmi költemény, szavalja *Fleck* Ernő. 7. Szózat, énekli a rohonci daloskör.

Ez ünnepség után a *Wiesdmann* féle vendéglő kerthelyiségében táncmulatság lesz.

— **Rohonci állatkiállitás.** Az állattenyésztés terén mutatott igyekezet és szorgalom honorálására a vasvármegyei gazdasági egyesület a megye több helyéu évenkint állatdijazást rendez. Vidékünkön f. é. szept. 20 án lesz ilyen állatkiállitás és pedig Rohoncon. Az állatdijazásban eljáró biráló-bizottság ekként alakult meg: Chernel Antal elnök, Rupprecht Tasziló alelnök. Tagok: Balhauser Ottó, Czeke Gusztáv, Dezse Gyula, Ernuszt József, Gothard Sándor, Markovits József, Reiszig Alajos, Röszler Károly, Somogyi Miklós, Szabó Ernő, Szájbely Gyula, Tonner Samu, Weöres István és Wirkler Károly. A bizottság a helyszinén megjelenő tagokkal még kiegészitheti magát.

— **Tüzoltó-ünnep Kirchschlagon.** A közeli osztrák határváros tüzoltósága mult vasárnap ülte meg 25 évi fennállásának ünnepét, melyen, mint már emlitettük, a kőszegi tüzoltó-egyesület is képviseltette magát. Nagyon örültek osztrák szomszédaink a magyarok jövetelének s nagy kitüntetéssel fogadták ezek képviselőit, a kőszegi tüzoltókat. Az ünnepség folyamán Kirchschlag polgármestere a vendég-tüzoltók részvételét megköszönve, válaszra az időközben szintén odaért kőszegi tüzoltó-parancsnok, *Kirchknopf* Mihály jelentkezett, ki előbb német, majd magyar nyelven köszöntötte a derék kirchschlagiakat. Tüzoltóink, kiknek dalos része a kirchschlagiak kivánságára magyar dalokat énekelt, éjféltájban már megint itthon voltak s a legszebb emlékeket őrzik a szomszédban lefolyt jubileumi ünnepről.

— **Záró-táncvizsgálat.** *Neumann* Márk tánctanár legközelebb befejezvén tánckurzusát, aug. 12-én befejezőül táncvizsgálatot tart tanitványaival és ezt követve tánckoszorút, mely utóbbin felnőttek is résztvehetnek. A zaróprőba a Gyöngyösfürdő nagytermében a mondott nap esti 8 órakor kezdődik, a nyilvános táncmulatság pedig 10 órakor. A fiatalság erősen készül a szépnek igérkező mulatság látogatására.

— **Honvédtüzér emléke.** A nemes-visi temetőben fekvő *Derics* József honvédtüzér jeltelen sirjának emlékkővel való ellátására egy e célból alakult szoborbizottság f. é. augusztus hó 13-án a gyülevizi nagyven-

---

tegyük fel, hogy a térj csakugyan megtudott mindent. A dolog bizonyára véres kenyértörésre került. Különben miért hivatnának engem?

Nem ért rá tovább gondolkozni, mert megérkezett a Marosiék kapuja elé.

Az előszoba ajtaját maga Marosiné nyitotta ki előtte és a mikor belépett Barkos, görcsös sirásban tört ki az asszony és egy pillanatig szólni se tudott. rd-elcsukló hangon mondta aztán, hogy a férje alig egy órával előbb öngyilkosságot követett el. A mellébe lőtt és most haldoklik. Egy óráig se él talán. Barkos némán követte az asszonyt az ebédlőszobán át a kis szalonba, a hol Marosi Ádám az öngyilkosságot elkövette.

Az ebédlőben valaki eléje jött és kezét nyujtotta neki. Az Operette-szinház tenoristája volt.

— Ah, ugy látszik, — dörmögte magában Barkos — jól sejtettem, hogy itt holmi olyanféle dolgok történtek, a miknek jobb lett volna titokban maradniok.

És szegény Marosi Ádámnak igaza lehet, ha ugy találta, hogy hármuk között ő méltó leginkább a meghalásra. Hát minek is élne ezután tovább! . . .

— Asszonyom, — mondta az orvos, — nekem itt már semmiféle dolgom nem lehet Én csak konstatálhatom majd néhány perc mulva a szomorú tényt.

Az asszony fájdalommal borult a kihülő testre. Valahonnan az átellenes házból zongorahang hallatszott a szobába. Valami pajkos kuplé volt.

A haldokló egy kissé felemelkedett s hütlen asszonyának engesztelőn nyujtotta oda kezét.

— Nagyon szerettelek.

A szinész ott állt némán az ablak felé fordulva, a nő meg a haldokló ura előtt térdepelt és csókolta a bocsánatot nyújtó kezét.

Az orvos pedig csendesen lezárta Marosi Ádám szemeit.

•

Egy óra mulva Barkos már ott volt a szerkesztőségben és nagy sietséggel dolgozott a tárcája befejezésén. Arca sápadt volt és kezében reszketett a toll.

A tréfás kedvü kolléga pedig ugyancsak csodálkozva olvasta másnap az ujságban a tárca végét, hogy a szegény megcsalt férj nem ölte meg hütlen nejét és nem gyilkolta meg a csábitót sem, hanem — agyonlőtte magát, miután a hitvány asszonynak előbb . . . megbocsátott.

— Szép, szép, — mondta később Barkosnak, — de hát nincs benne igazság. Az életben ez nem szokott igy történni.

Látnivaló azonban, hogy ez a befejezés valamiképpen az igazságot is megközelíti.

déglőben zártkörű táncmulatságot rendez. A hazafias cél bizonyára vidékünkről is többeket fog vonzani a mulatság helyére, hol a zenén és táncon kívül egyéb szórakozás, mint gömblövészet, tombola, ének és felolvasás, sőt este tüzijáték is vár a résztvevőre.

— **A megmentett óragyár.** A szent-gotthardi óragyár, mely egyetlen zsebóragyár Magyarországon és Ausztriában, sőt nagyobb a Drezda melletti egyetlen német gyárnál, az utóbbi időkben meglehetős nehézségekkel küzdött. Ennek a vállalatnak ugyanis már alapításakor kevés volt a pénze, forgótőkéje meg jóformán semmi. Innét származtak bajai. A vállalat egyik pénzzavarból a másikba jutott, mignem végre junius havában a szombathelyi törvényszék kimondta ellene a csődöt. A győri kir. tábla a csődöt fölebbezés folytán azonnal beszüntette s most arról értesülünk, hogy az egyik nagy-részvényes a részvénytársaság összes passziváit kifizette és az uj tőkével a gyár regeneracsiójához fogott. Az óragyártást tényleg meg is kezdték megint Szent-Gotthárdon és a hazai munkások nagyobb mértékben való igénybevételével fokozottabb arányokban fogják folytatni. Örülhetünk itt a határszélen, hogy e speciális gyár, mely a legfejlettebb a finom mechánika terén, hazánknak ily módon meg lett mentve.

— **Az uj ötkoronásak.** Az uj koronás bankjegyekkel egyidejüleg hozzák majd forgalomba az uj ezüst ötkoronásakat. Ezek is — a forintosokkoz hasonlóan — 0.900 finomságuak, de valamivel nagyobbak lesznek mint a forintosok; az ötfrankos nagyságát ellenben nem éri el. Egy kilogramm ezüstötvényből $41^2/_3$ darab ilyen egyenkint 24 gramm sulyu ötkoronásat fognak verni. Az ötkoronás 21.6 gramm szinezüstöt fog tartalmazni, mig öt darab egykoronás összesen csak 20.875 gramm szinezüstöt tartalmaz. Tehát egy ötkoronásban 0.725 grammal több a szinezüst, mint öt egykoronásban; szóval az ötkoronás érem minden koronájának külön-külön mintegy 3.48 fillérrel nagyobb lesz a belértéke, mint amekkora az egykoronás belértéke. Magánforgalomban mindenki köteles 250 korona összegéig elfogadni az ötkoronásokat. Egyelőre 64 millió forint értékben hozzák forgalomba ez uj váltópénzt; ebből az összegből 19.2 millió Magyarországra és 44.8 millió Ausztriára esik.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és házassági eseteket jegyezték be:

Születés.

Julius 23-án Johanski Gusztáv ács és neje Artner Karolin leánya, Karolin, ág. hitv. ev.

Julius 26-án Leopold Samu mozdonytűtő és neje Koppányi Julianna fia, Ernő, ág. hitv. ev.

Julius 25-én Witzmann János kisbirtokos és neje Maurer Anna leánya, Anna, róm. kath.

Julius 25-én Fröhlich Gusztáv sütő és neje Kurz Katalin leánya, Katalin, ág. hitv. ev.

Julius 29-én Janzsó Julia, róm. kath. házi cseléd leánya, Teréz róm. kath.

Házasság.

Julius 30-án Hauser József, róm. kath., cserepes és Glatz Zsuzsánna ág. hitv. ev.

Augusztus 5-én Zulavszky Béla róm. kath. cs. és kir. főhadnagy és Sziklai Paula, róm. kath.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Ramershofer Sándor és neje után a 959. 960. 961. 962. hsz. 569 és 570 számu házak 2500 frt vételárban Csanics Károly és neje javára; Kovács János után az 1736 hsz. fele 15 frt vételárban Stubenvoll Károly és neje javára; Müller Krisztina után a 2021 a hsz. 200 frt vételárban Schmidt József javára; Id. Pontyos János és neje után az 5307 hsz. ifj Pontyos János és neje javára.

— **Pályázat.** A m. kir. posta-távirda távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó posta- és távirdasegédtisztek kiképzésére f. évi szeptember hó 15-tól kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyam fog tartatni az összes posta- és távirdaigazgatósági kerületek egyes nagyobb hivatalainál. A soproni igazgatóság kerületében: Szombathelyen és Székes-Fejérvárott. Pályázat feltételeire és felszerelésére vonatkozó bővebb felvilágositással bármely posta-hivatal szolgál.

)(**Az idegbaj.** Az idegbaj különösen asszonyoknál gyakran föllépő és nagyon fájdalmas betegség; olykor csak a fejbe fészkeli be magát, de néha a test különböző részeire is kiterjed. Néha-néha hirtelen elmulik, hogy hosszabb-rövidebb idő mulva ismét föllépjen. A roham idején szánalmas állapotban van a beteg, a legcsekélyebb mozgást sem bírja el és fájdalma gyakran akkora, hogy még az erkölcsöt is megtámadja. Az idegbaj eredetével rendesen nem törődik az ember, pedig a gyógyitásra fontos annak ismerete, hogy az idegbaj gyakran a vérszegénység és ideggyöngeség egyik következménye. Az idegbaj megszüntetésére használt kurák közül azt a gyógyitószert kell ajánlani, a mely hatással van az általános állapotra, mert elsőben is a vérszegénységet kell legyőzni és az idegeket kell megerősíteni. Ezt legjobban a Pink-pilulával lehet elérni, mely legkitünőbb és legtökéletesebb szer a vér fölfrissitésére és az idegek erősitésére. A Pink-pilulának meglepő hatása volt minden idegbajnál, valamint minden olyan bajnál, mely a vér gyöngeségéből származott, minő például a vérszegénység, sárgaság stb.

Richard Eliz asszony Coffraueban, (Svájcz, Neufchatel-Canton) fölhatalmazott bennünket, hogy levelét, melyben a Pink-pilulák előidézte eredményről ir, közzétegyük.

— Minden héten rendesen borzasztó idegbaj gyötört, mely miután irtózatos kint okozott, kétségbeejtő állapotba juttatott. Nem volt erőm, elveszett a bátorságom, semmi sem izlett és elkerült az álom és az étvágy. E szomoru helyzetben elhatároztam, hogy a Pink-pilulát fogom használni, a mely nagy és szerencsés változást teremtett meg Ma a legjobb egészségben vagyok és ha még egyszer elfog a fájdalom, segitséget ismét a Pink-pilulától várok, a melyet nyugott lelkiismerettel ajánlhatok. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12. szám.

)(**Turistáknak és kerékpárosoknak.** Hozzánk beérkezett, teljesen hiteles tudósitások szerint Kwizda Fluidja a „Kigyó-jegygyel", a turista-fluid, jeles turistáktól, kerékpárosoktól és lovasoktól fáradságosabb turák előtt és után kiváló sikerrel használtatik. A Kwizda-féle fluidnak, mint velünk közlik, az a tulajdonsága van, hogy az emberi test izmait ellentállóképessé és kitartóvá teszi, úgy, hogy a legnagyobb fáradalmak könnyüségei heverhetők ki. Másrészt ez a szer ujraéledést kölcsönöz az elernyedt izmoknak és eltüntet minden fáradságot, ugymint túleröltetéstől származó mindenféle fájdalmat. Gyalogolók és sportemberek számára ez a szakemberektől hozzánk érkezett értesités bizonyára a legnagyobb értékkel bir.

)(**20 krért egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállitását Szegeden. E kiállitással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek huzása a kiállitás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerüen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyeremény főleg kiállitott gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhivni, tekintettel arra a hazafias és közhasznu czélra, a melyet az előmozditani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk, e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

Közgazdaság.

) **A vetésforgó és trágyázás egymáshoz való viszonya.** Erre a kérdésre a következőképen lehet a feleletet megadni.

1) A trágyázásnak alapját a vetésforgó képezi, azon okból, a hogy növénytáplálkozás törvényei értelmében és a talaj fizikai állapota alapján a nagy termés föltételeit teljesithessük.

2.) Az agrikultur-kémia feladata a növény és a talaj trágyaszükségletét az egész vetésfogásra nézve megállapitani, s ezen alapon számitandó ki, hogy milyen növény alá, milyen és mennyi trágyát használjunk.

3.) A műtrágyát akár egyedül, akár az istállótrágya pótszeréül használjuk, arra ügyeljünk hogy a) a fő tápanyagok (mész, káli, foszforsav) tekintetében a talaj gazdagittassék; b) hogy ezen anyagok oly módon és időben alkalmaztassanak, hogy általuk a szén és nitrogén assimilálása elősegittessék; c) a műtrágya oly módon alkalmaztassék, hogy az a talaj fizikai állapotát a növény táplálkozására alkalmasabbá tegye.

4.) Ez okból a meszet legczélszerübben kapás növények alá alkalmazzuk, melyekre a következő évben kalászos növényt vetünk, s ez után, vagy még azon évben, közöttes vetésnek, vagy a harmadik évben főterménynek valamely hüvelyes növényt.

5.) A foszfátokkal való trágyázás oly módon intézendő, hogy a pillangós virágú vetemények, a talaj teljes foszforsav készlete rendelkezésére álljon. A pillangósok trágyánálázás fontos, hogy a nehezen oldható foszfátok (thomas-salak, csontliszt) két évi termésre elegendő mennyiségben már az előző növény alá alkalmaztassanak, hogy a foszfát a nedvesség és a talaj megmivelése által lehetőleg elosztassék és a növények gyökereinek rendelkezésére álljon. A csillagfürt azonban a foszfáttrágyát csak ritkán hálálja meg, mert gyökerei azt talajból elő nem készitett állapotban is feltartják és felveszik.

6.) A legnagyobb óvatosságot igényel a kálisók alkalmazása a vetésforgóban A kálit nagyobb mértékben igénylő növényeknél még nem sikerült, a cukorrépát kivéve, megállapitani, hogy milyen alakban nyujtandók nekik legczélszerübben a kálisók. Igy azután még leginkább ajánlható azon eljárás, hogy a kálinövény elővetemény trágyázzuk bőségesen kálisókkal, hogy a reá következő elegendő mennyiségü és könnyen felvehető kálikészletet találjon a talajban. Ez különösen a répa burgonya, és dohánytermelésnél bir fontossággal. Sok kálitrágyát gazgálkodhatunk meg azáltal, ha állatainkkal melásszét és szeszmoslékot, melyek káliban bővelkednek, etetünk s a vizeletnek, melybe a takarmánybol kivont káli legnagyobb része foglaltatik, gondját viseljük.

7.) Az egyesitett ásványi trágya, ennek nevezzük a káli-foszfát trágyát, feltéve, hogy időről-időre mészt rágyáról gondoskodtunk; igen fontos a pillangós virágú növényeknél, hogy a lehető legnagyobb termést és a lehető legnagyobb tiszta jövedelmet állitsuk elő, feltéve, hogy ebben az időjárás mostohasága nem gátol meg.

8.) A káli és foszfáttrágya együttes alkalmazása kalászosok alá, ha az elővetemény nitrogéngyüjtő növények képezték, biztositja a termést és 20 évi tapasztalat szerint kifizeti magát. Chilisalétromra csak abban az esetben lesz szükség, ha a nitrogéngyüjtő pillangós növény nem adott jó termést s ennek következtében a kalászosok is gyengén állanak, Figyelemre méltó, hogy a kalászosok igen jól elbirják ártalom nélkül a sok kálisót is s igy az utánuk következő érzékenyebb kálinövények alá czélszerü az ezeket megelőző kalászosokat trágyázni kálival.

9.) Kiváló fontosságú a pillangós virágú növények mivelése; mint közöttes növényeket akár zöldtrágyául használjuk, akár föletetjük azokat. Mindenek előtt ki kell nyomozni, hogy melyik pillangós virágú nitrogéngyüjtő növény diszlik legjobban földjeinken, s ezeket, hogy jól és buján fejlődjenek, káli-foszfát-trágyával látjuk el, s ekkor föltéve, hogy az időjárás nem volt kedvezőtlen, sikerülniök kell; s ez képezi a modern gabonatermelés sarkpontját.

10.) Az istállótrágya viszonya a vetésforgóhoz ugyanaz marad, mint a műtrágyák alkalmazása előtt; fődolog, hogy azon növényeik alá alkalmazzuk, melyek azt legjobban meghálálják.

11.) Az ásványi műtrágyák czéltudatos alkalmazása által képesek leszünk a levegő nitrogén készletét fokozott mérvben kihasználni, a talaj nedvesség tartalmát növényeink számára konzerválni s azonfelül szaporitjuk földjeink humusztartalmát is.

12.) A homokos vidéken működő gazda ezen elvek szem előtt tartásával képesitve lesz, gabonája előállitási árát jelentékenyen alászállitani, s igy birtoka jövedelmezőségét fokozni.

Kivánatos volna, ha gazdáink ezen elvek alkalmazásánál teendő s egyéb tapasztalataikat mások okulására közzétennék.

Foulárd-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és szinekben, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privatfogyasztóknak postaber és vámmentesen** valamint **hazhoz szállitva** — mintákat pedig **postafordulóval** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom és müvészet.

— **Uj zenemüvek.** Benne vagyunk az uborka-szezonban. Szélcsend, nyugalom honol minden vonalon s az általános stagnaczióba belekerült a muzsika is. Zenekiadóink nyári pihenőre tértek, őszre tartogatván a zenei meglepetéseket. Ám a Rózsavölgyi czéget meg a legtürhetetlenebb kánikula sem riasztja el attól, hogy a kulturális feladatának az augusztusi melegben is pontosan megfeleljen. Most is egy csomó zenemű-ujdonságot küldött piacra. Kedves dallamos dolgokat, mind megannyi a fülnek kellemesen hangzók. Ezuttal is a Kutschera Alajos müzsája jár elől Népszerü komponistánk, két uj zeneszerzeménynyel kedveskedik tisztelőinek. Az egyik: „Alle nüzwegen der Frau" dallamosságával pajzán tonusával felette mulattató szövegével, a másik: „Die bestimmung", szivhez szóló szövegében megkapó hangjával válik ki. Ez utóbbinak óriási népszerüse jósolunk. Méltó pendantja a „Muatterl"-nek, de tán még ennél is szebb, dallamosabb meghatóbb. — Köverdy Károly Ferencz a kinek gyönyörü menüett-je ma már közkézen forog, egy uj indulóval lép most a közönség elé. „Toujours l'armeé" a czime, mely eléggé aktualis. Az induló maga avatott kézzel van megirva. Lendület, tüz, elevenség nyilatkozik meg benne s különösen alkalmas trió az, a mely élénken hat. — Kun Lászlótól a zseneális dalköltőtől is kaptunk uj szerzeményt egy szép magyardalt, a melyet a vigszinházban előadott uj darabban: az „Arany kakasban"-ban énekeltek meg sikerrel. A Gál Gyula szövegére irt hangulatteljes dal czime „Ha rózsádnak nem tudsz mit mondani" és ára 1 korona 50 fillér.

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. osztl. kocsikkal				
Közepeurópai idő.	reggel	d e.*	d. e.	d. u.	este †
Köszeg ind.	4^{55}	8^{05}	11^{51}	5^{50}	8^{40}
Lukácsháza (m. h.)	5^{06}	8^{19}	12^{04}	6^{13}	8^{54}
Német-Gencs (m. h.)	5^{24}	8^{38}	12^{20}	6^{29}	9^{10}
Szombathely érk.	5^{39}	8^{50}	12^{34}	6^{35}	9^{25}
Szombathely ind.	6^{43}	11^{00}	3^{15}	7^{05}	10^{10}
Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	11^{18}	3^{31}	7^{21}	10^{25}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{31}	3^{48}	7^{38}	10^{42}
Köszeg érk.	7^{31}	11^{43}	4^{01}	7^{51}	10^{55}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

†) Junius 1-től szep. 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjjel	2.50	reggel	9.05	d. u.	12.40	este	11.—
Vép . . .	„	3.06	„	—.—	„	12.53	„	11.14
Sárvár . .	„	3.36	„	9.38	„	1.16	„	11.11
Kis-Czell .	reggel	4.36	„	10.01	„	2.21	„	12.24
Győr . . .	d. e.	11.08	„	11.28	„	4.58	„	3.—
Bpestre érk.	d. u.	1.45	d. u.	2.05	este	9.20	„	7.35

Budapestről.

Budapest	regg.	8.50	d. u.	1.45	d. u.	2.20	este	9.53
Győr . .	d. e.	11.47	„	4.41	„	5.30	„	2.39
Kis-Czell .		1.54	este	6.02	este	8.49	„	4.34
O.-Asszonyfa	„	—	„	—	„	—	„	—
Sárvár . .	„	2.25	„	6.25	„	9.34	„	5.05
Vép . . .	„	2.51	„	—.—	„	10.07	reggel	5.36
Szombath. é.	„	3.04	„	6.52	„	10.23	„	5.42

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	6.06	d. u.	3.16	éjjel	7.—
Kis-Unyom	„	6.19	„	3.29	„	—.—
Egyházas-Rádocz . . .	„	6.33	„	3.42	„	—.—
Körmend	„	6.48	„	3.56	„	7.25
Csákány	„	7.03	„	4.09	„	—.—
Gátót	„	7.12	„	4.18	„	7.40
Szt-Gotthárd	„	7.32	„	4.36	„	7.54
Gyanafalva	„	7.53	„	4.53	„	8.04
Grázcba érkezik	d. e.	10.35	este	7.35	„	9.59

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	reggel	5.42	regg.	8.10	este	6.11
Gyanafalva	„	7.53	„	10.54	„	8.57
Szt-Gotthárd	„	8.04	„	11.09	„	9.19
Gátót	„	8.16	„	11.26	„	9.32
Csákány	„	—.—	„	11.36	„	9.40
Körmend	„	8.33	„	11.50	„	9.55
Egyházas-Rádocz . . .	„	—.—	„	12.04	„	10.13
Kis-Unyom	„	—.—	„	12.18	„	10.26
Szombathelyre érkezik .	„	9.01	„	12.31	„	10.40

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Aombathely . . .	éjjel	4.—	reg.	5.52	d. e.	9.04	d. u.	4.39
Bésád	„	4.18	„	6.07	„	9.21	„	4.55
zocsbe érk. . . .	„	8.50	„	9.15	d. u.	1.35	„	9.35

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg.	6.50	déle.	10.50	d. u.	2.55	est.	7.40
Acsád	„	10.41	„	1.55	„	7.34	éj.	12.20
Szombath. é. . . .	„	10.55	„	2.07	„	7.51	„	12.37

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely . . .	d. e.	11.07	este	8.05	éjjel	12.51
Dömötöri	„	11.23	„	8.26	„	1.10
Molnári	„	11.32	„	8.37	„	1.21
Győrvár	„	12.—	„	9.09	„	1.53
N.-Kanizsára érk. .	„	1.35	„	11.01	„	3.42

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel	12.45	reggel	6.05	d. u.	2.05
Győrvár	„	2.39	„	7.47	„	3.38
Molnári	„	3.14	„	8.17	„	4.05
Dömötöri	„	3.27	„	8.28	„	4.15
Szombathelyre ér. .	„	3.47	„	8.45	„	4.31

Szegedi Mezőgazdasági Kiállitási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 kr.

Az összes nyereményeket kivánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja Budapesten: a „Hermes" Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utcza 8., vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzintézetek a nyerő kivánságára készek az

50.000 korona értékü főnyereményt

egy hasonértékü szegedi mintaszerüen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállitás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárusitó helyeken.

Viszontelárusitók forduljanak a kiállitást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-út 25., Köztelek.

Értesités!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy f. é. augusztus 7-én Köszegre érkezem és **müködésemet a fogászat** terén tovább folytatom.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő, fogtechnikus,

Köszegen, Kelcz-Adelffy-utcza 46. sz. alatt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapito bedörzsölésként alkalmaztatik köszvenynel, csuznál, tagazaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi nepszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RODOLSTADT.

Kapható Köszegen: **Floderer Jenő gyógyszertárában.**

kigyó)
jegy

Régi jóhirü diae tetikus cosmetikus szer (bedörzsölésre az emberi test izmainak és inainak erösitésére

1/1 palack ára 1 frt.

turista fluid.

Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és tovaglók által nagyobb túrák utáni erösitésre és erögyüjtésre.

1/2 palack ára 60 kr.

Csakis a fenti vedjegyes a valódi,

kapható minden gyógyszertárban

Főraktár:

Kreisapotheke. Kornenburg (Bécs mellett.)

Magáneladásra a legelőnyösebben ismert

Dürkopp Diana kerékpárok

(legjobb osztrák márka)

csak

Kovács Ferencznél

Szombathelyen

kaphatók.

Olcsó hirdetések!

E lapok kiadó-hivatala a magyar és német lapba szánt hirdetéseket olcsó árakon számitja és veszi fel.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.